

Измените на Законот за енергетика нема да стапат на сила од Нова година. Иако за нив деновиве на големо се разговараше во Владата, и со кои требаше да се одреди колкав дел од електричната енергија индустриските потрошувачи ќе купуваат од берза, засега, сè останува по старо.

Новиот Закон за енергетика, кој предвидуваше клучни измени на македонскиот пазар за енергетика, беше негативно оценет од Брисел. Оттаму го повикаа надлежното Министерство на разговор кон крајот на јануари. Дотогаш Законот кој Владата предвидуваше да го истурка до крајот на годинава ќе биде замрзнат, заедно со сите позитивни и негативни измени. Законот за енергетика предвидуваше 3 клучни измени: либерализација на пазарот за големите потрошувачи, монопол за "Електрани на Македонија" (ЕЛЕМ) и ЕВН да ги купува комерцијалните загуби на струја по пазарни цени.

Државата ќе загуби неколку милиони евра само во јануари поради дебаклот кој го доживеа со Законот за енергетика во Брисел. Ова е сумата која буквално ќе се одлее од Буџетот, бидејќи според стариот Закон, кој ќе важи до крајот на јануари, големите потрошувачи ќе имаат право половина од своите потреби за електрична енергија да ги бараат од државата по регулирана цена. Постои и друга опција, на пример, доколку не може да се купи струја во јануари. Тоа е за да се активира вториот блок на ТЕЦ "Неготино". Струјата произведена таму чини 110 евра по мегават-час, а загубата кога таа ќе им се продаде на големите потрошувачи ќе изнесува околу 7 милиони евра.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

СТАРИОТ ЗАКОН ЗА ЕНЕРГЕТИКА

КОЈ ЛИ ЌЕ УСПЕЕ ДА ГИ РАЗВРЗЕ ЕЛЕКТРИЧНИОТ ЈАЗОЛ - ВЛАДАТА ИЛИ ГОЛЕМИТЕ ПОТРОШУВАЧИ

ЕВРОПСКОТО "Н ДРЖАВНИОТ

Владата се надеваше дека Законот ќе биде усвоен до крајот на оваа година, па затоа Македонскиот електропреносен систем оператор (МЕПСО) распиша увоз за само 578 гигават-часа, во кои не се вкalkулирани потребите на големите потрошувачи. Деветте големи потрошувачи, според новиот Закон за енергетика од 1 јануари 2008 година, целата струја требаше да ја купуваат на слободен пазар.

Со измените на Законот за енергетика се предвидува големите потрошувачи од 80 до 100 отсто струјата да ја купуваат на Берза. Ова е дел од мерките за либерализација на пазарот, кој треба да ги спроведе Македонија како дел од Европската енергетска заедница, односно големите потрошувачи да излезат на слободен пазар до 2008 година, а домаќинствата до 2015 година.

"ПРИВИЛЕГИРАНИТЕ" НА УДАР

Деветте индустриски потрошувачи: "Фени", "Силмак", "Македонски железници", "Макстил", "Скопски легури", "Митал стил", "Бучим", "Окта" и "Титан-Усје" дел од струјата веќе ја купуваат од слободниот пазар. Во согласност со измените на Законот за енергетика, од април годинава тие се обврзани 55 отсто од своите потреби за струја да ги задоволуваат од слободниот пазар, додека 45 отсто од Македонскиот електропреносен систем оператор (МЕПСО) по регулирана цена од 29,6 евра по мегават-час. Колку за спо-

Австриската групација ЕВН, сопственик на ЕСМ (Електростопанство на Македонија), деновиве формира своја ќерка-фирма во Македонија, која се вика "ЕВН Трејдинг" и која ќе увезува електрична енергија. Како што дознаваме, станува збор за ќерка-фирма на компанијата "E&T", која е дел од ЕВН групацијата, а во регионот веќе работи на закупување и на трговија со енергија.

Од Регулаторната комисија за енергетика ни потврдија дека во моментот една фирма, подружница на странска компанија, е во процедура на добивање лиценца за увоз на струја во земјава. Оттаму не сакаа да го откријат нејзиното име сè додека не се заврши целата процедура и не ја лиценцираат. Од ЕСМ-ЕВН велат дека на ниво на групацијата преку компанијата "E&T" тргуваат со електрична енергија и гас од 2000 година.

редба, во моментот пазарната цена е за 2,5 пати поголема од регулираната.

Грам надеж "привилегираните" компании гледаат во европското противење за новиот Закон, а во спротивно најавуваат радикални мерки.

Така, на пример, "Силмак" од Јегунов-

ЌЕ ВАЖИ УШТЕ ЕДЕН МЕСЕЦ

це ги гаси печките. Газдите од Швајцарија претходно јавно известија дека оваа компанија од 1 јануари престанува со работа.

"Вработените во овие големи компании нема да добијат ништо од државата. За сите останати, на некој начин, државата ќе биде мајка, а за големите

волат на слободниот пазар, се зголемиле за два пати. Тие велат дека ако пред делумната либерализација месечно плаќале по 400.000 долари за струја, сега плаќаат 800.00 долари.

Со измените на Законот за енергетика ќе дојде до целосна промена на сегашниот пазарен модел, со што единствените кои ќе купуваат струја по регулирана цена ќе бидат домаќинствата. Експертите предупредуваат дека ова ќе биде удар за малото стопанство во земјава, што ќе резултира со негативни финансиски резултати и со зголемување на невработеноста.

Според нив, ако поминат измените на Законот, малото стопанство ќе се соочи со колапс. Како прво, цената на електричната енергија ќе се зголеми за најмалку два пати, што ќе ги донесе помалите фирми на раб на рентабилност, а тоа ќе резултира со отпуштања и со зголемувања на бројот на невработените. Тие велат дека секаде во светот се стимулира малиот бизнис, а кај нас се прават најразлични сопки за развој на оваа категорија.

СТОП ЗА ДРЖАВНОТО ФИНАНСИРАЊЕ

Најавата за колапсот на "Силмак" не ја потресе Владата. Оттаму се убедени дека компанијата може да најде заштита, па нека го скратат профитот за да одделат пари за електрична енергија.

"На МЕПСО повеќе му се исплатува сите од 'Силмак' да ги земе на платен список и тоа не е 5 отсто од загубите кои ги прави, за парите кои им ги дава на неговите газди. Газдите на секоја голема компанија треба да знаат дека не може вечно да ги финансира државата во нивниот приватен бизнис", изјави деновите премиерот Никола Груевски.

Генерално, Владата нема повеќе да им ја плаќа струјата на големите фабрики. Во Владата сметаат дека помина времето кога Буџетот можеше да ги финансира.

"Веќе е дојден крајниот момент кога треба работите да се постават пазарно, како кај снабдителите, така и кај производителите", изјави Димитар Танурков од ЕЛЕМ.

Првите ударни мерки најверојатно ќе бидат зголемената невработеност и намалувањето на индустриското производство. Потоа во втор план би се појавила инфлација, а што сè друго ќе произлезе од промената на досегашната практика во снабдувањето со електрична енергија, засега никој не знае. Ова се само дел од предвидувањата на големите индустриски потрошувачи. Купувањето струја од Берза за најголемите потрошувачи значи зголемување на фиксните трошоци, за кои некој од нив велат дека нема да ги преживеат. Тоа ќе придонесе за пад на црната металургија во Македонија, која е носител на македонската индустрија.

Генерално, македонската економија е неподготвена за идејата на енергетските компании, сите фирми електричната енергија да ја купуваат по пазарна цена на Берза, сметаат бизнисмените. Ова ќе значи удар за нив.

"Во никој случај нема да се согласиме да влеземе во таков процес неподготвени", изјави Бранко Азески, претседател на Стопанска комора на Македонија.

Е" ЌЕ ГО "СТОПИ" БУЏЕТ

Синдикатот неколку пати побара средби со државниот врв. Наводно фабриката нема пари да купува електрична енергија по пазарни цени, па на повеќе од 700 вработени им се заканува немаштија.

"Ние сме сериозно загрижени за судбината на овие 700 работници, кои се директно во компанијата, како и за нивните семејства. Меѓутоа, уште повеќе сме загрижени општо за опстанокот на ова население", изјави Драгче Димковски од синдикатот на "Силмак".

Сите се прашуваат што понатаму. Паника и кај жителите од овој регион. "Силмак" е главна егзистенција за нив. Овој капацитет функционира повеќе од 57 години, 52 како "Југохром", а последниве пет како "Силмак". Фабриката од Јегуновце е првата жртва на либерализацијата. Засега, и покрај неколку обиди, не успеа обидот на осумте големи компании да ја премислат Владата за либерализацијата да ја пролонгира за уште некое време. Слична е положбата и кај другите компании од групата на "големи потрошувачи".

ДАЛИ ИСКЛУЧУВАЊЕТО НА СТРУЈА ЌЕ ДОБЛЕ МАСОВНИ ДИМЕНЗИИ???

потрошувачи макеа", рече Михајло Михаловски од "Фени".

Во оваа насока размислуваат и во "Бучим", каде велат дека трошоците за струја од април, откако се обврзале половина од своите потреби да ги задо-

ADNAN REISEN STUTTGART

Informacii od 900 до 2100
Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mobil 0171 / 5 46 32 20
www.dautoski.de
70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH

FREIBURG
OFFENBURG
KARLSRUHE
STUTTGART
ULM
AUGSBURG
MÜNCHEN
KUMANOVO
SKOPJE
GOSTIVAR
KICEVO
VERBINDUNG MIT SPOJUVANJE SO
STRUGA
PRILEP
OHRIID
BITOLA

Adnan Reisen

Büro Kicevo
Tel./Fax: 045 / 228 630
Mobil 075 / 742 721
070 / 711 788

Büro Freiburg
Tel. 0761 / 500 235
Mob. 0170 / 411 76 93

Büro Offenburg
Tel. 0781 / 17 48

Sekoja sreda, petok i nedela
Germanija - MAKEDONIJA
Sekoja sreda, sabota i nedela
Makedonija - GERMANIJA